РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/1445 НА КОМИСИЯТА

от 8 юли 2025 година

относно искането за регистрация в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета на европейската гражданска инициатива под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички! Гарантиране на здравословни, справедливи и устойчиви продоволствени системи“

(нотифицирано под номер C(2025) 4607)

(само текстът на английски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/788 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно европейската гражданска инициатива ([1]), и по-специално член 6, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

(1) На 13 юни 2025 г. до Комисията бе подадено искане за регистрация на европейска гражданска инициатива под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички! Гарантиране на здравословни, справедливи и устойчиви продоволствени системи“.

(2) Това искане е в продължение на представеното на Комисията искане от 31 март 2025 г. за регистрация на европейска гражданска инициатива под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички!“.

(3) С писмо от 29 април 2025 г. (C(2025) 2559 final), в съответствие с член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/788, Комисията уведоми групата на организаторите, че по отношение на искането за регистрация, подадено на 31 март 2025 г., са изпълнени изискванията за регистрация, посочени в член 6, параграф 3, първа алинея, букви а), г) и д) от посочения регламент, и че член 6, параграф 3, първа алинея, буква б) от него не е приложим. Комисията обаче обясни също така, че инициативата не отговаря на изискването по член 6, параграф 3, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) 2019/788. По-специално, тя обясни, че в някои от предложенията на организаторите Комисията не се призовава да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(4) Ето защо съгласно член 6, параграф 4, първа алинея от Регламент (ЕС) 2019/788 Комисията уведоми организаторите, че те могат да изменят инициативата, за да вземат предвид оценката на Комисията, да запазят инициативата непроменена или да я оттеглят в съответствие с член 6, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) 2019/788.

(5) На 13 юни 2025 г. групата на организаторите представи изменена инициатива.

(6) Целта на изменената инициатива, както посочват организаторите, е Съюзът да бъде призован „да превърне правото на прехрана в реалност и да го интегрира в“ правната уредба на Съюза, която оказва въздействие върху „правото на прехрана в ЕС и извън него“. Организаторите считат, че Съюзът „трябва да гарантира правото на прехрана системно и да насърчава здравословни, справедливи, хуманни и устойчиви продоволствени системи“. За постигането на тези цели организаторите определят следните четиринадесет специфични цели, с които се призовава за предложение или изменение на правни актове на Съюза в тези области: i) „Справедливи продоволствени системи и демократично управление“, ii) „Подкрепа за национални инициативи за социална закрила“, iii) „Признаване, че селскостопанските и хранителните продукти не са обикновени стоки“, iv) „Подкрепа за селската агроекология и териториалните продоволствени системи“, v) „Борба с концентрацията на земеделска земя“, vi) „Подкрепа за системите за собствено земеделско семепроизводство“, vii) „Стриктно регулиране на ГМО, включително ГМО, получени чрез нови геномни техники“, viii) „Устойчиво управление на водите“, ix) „Укрепване на хуманното отношение към животните“, x) „Насърчаване на консумацията на плодове и зеленчуци и регулиране на свръхпреработените хранителни продукти“, xi) „Възлагане на устойчиви обществени поръчки за храни“, xii) „Смислено етикетиране на храните“, xiii) „Спиране на разхищението на храни“, както и xiv) „Укрепване на правото на прехрана в трети държави“.

([1]) ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 55, ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32019R0788.

(7) В приложение към изменената инициатива са изложени допълнителни подробности относно нейните контекст, предмет и цели. В него се посочва, че правото на прехрана е „гарантирано, когато всеки има зачитащ човешкото достойнство достъп до подходяща храна на устойчива основа“, и се изброяват различни мерки, които биха могли да бъдат от значение за целите на инициативата. Като част от искането за регистрация организаторите представиха и допълнителен документ, в който се възпроизвеждат подробностите на инициативата.

(8) По отношение на първата, четвъртата, петата и шестата цел на инициативата Комисията би могла съответно въз основа на членове 38—44 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) да приеме предложение за устойчиви и справедливи продоволствени системи, предложение за подкрепа на селската агроекология и териториалните продоволствени системи, да предложи действия, свързани с подобряването на равенството между половете по отношение на работните места в селското стопанство и приемствеността между поколенията, както и да предложи регламент в подкрепа на автономността на системите за собствено земеделско семепроизводство.

(9) Що се отнася до втората цел, на този етап не може да се изключи възможността Комисията да приеме предложение въз основа на член 153, параграф 1, буква в), й) или к) от ДФЕС, с което да се подкрепят и допълнят дейностите на държавите членки в областта на социалната закрила на работниците и/или борбата срещу социалното изключване, и/или модернизацията на социалната закрила, доколкото рисковете за продоволствената сигурност могат да бъдат свързани с минималния доход.

(10) По същия начин, що се отнася до третата цел, на този етап не може да се изключи възможността въз основа на членове 38—44 от ДФЕС Комисията да приеме предложение за правен акт, с който се признава, че селскостопанските и хранителните продукти не са обикновени стоки.

(11) По отношение на седмата цел Комисията би могла да приеме предложение за регулиране на ГМО въз основа на членове 43, 114 и член 168, параграф 4, буква б) от ДФЕС.

(12) Що се отнася до осмата и тринадесетата цел, Комисията би могла да приеме съответно въз основа на членове 191 и 192 от ДФЕС предложение относно устойчивото управление на водите и предложение относно разхищението на храни.

(13) По отношение на деветата цел Комисията би могла да приеме предложение за укрепване на хуманното отношение към животните въз основа на член 43, параграф 2 от ДФЕС.

(14) Що се отнася до десетата цел, Комисията би могла да предложи насърчителни мерки за действия, с които се насърчава здравословното и устойчиво хранене, въз основа на член 168, параграф 5 от ДФЕС.

(15) По отношение на единадесетата цел на този етап не може да се изключи възможността въз основа на член 114 от ДФЕС Комисията да приеме предложение относно възлагането на устойчиви обществени поръчки за храни.

(16) Що се отнася до дванадесетата цел, Комисията би могла да приеме предложение относно етикетирането на храните въз основа на член 114 от ДФЕС.

(17) И накрая, що се отнася до четиринадесетата цел, на този етап не може да се изключи възможността въз основа на членове 207, 208 и/или 212 от ДФЕС Комисията да приеме предложение за укрепване на правото на прехрана в трети държави.

(18) С оглед на това Комисията счита, че нито една от частите на инициативата не попада явно извън обхвата на правомощията на Комисията да представи предложение за правен акт на Съюза за целите на прилагането на Договорите.

(19) Това заключение не засяга оценката на това дали в този случай са изпълнени конкретните материалноправни условия, необходими, за да може Комисията да предприеме действия, включително съблюдаването на принципите на пропорционалност, субсидиарност и съвместимост с основните права.

(20) Групата на организаторите е представила подходящи доказателства, че изпълнява изискванията по член 5, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2019/788, и е определила лицата за контакт в съответствие с член 5, параграф 3, първа алинея от посочения регламент.

(21) Инициативата не представлява явна злоупотреба с право, не е явно несериозна или злонамерена, нито е в явно противоречие с ценностите на Съюза, установени в член 2 от Договора за Европейския съюз, или с правата, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз.

(22) Поради това инициативата под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички! Гарантиране на здравословни, справедливи и устойчиви продоволствени системи“ следва да бъде регистрирана.

(23) Заключението, че условията за регистрация съгласно член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/788 са изпълнени, не означава, че Комисията по какъвто и да било начин потвърждава фактическата правилност на съдържанието на инициативата, което е отговорност единствено на групата на организаторите на инициативата. Съдържанието на инициативата изразява единствено възгледите на групата на организаторите и по никакъв начин не може да се смята, че изразява възгледите на Комисията,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Европейската гражданска инициатива под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички! Гарантиране на здравословни, справедливи и устойчиви продоволствени системи“ се регистрира.

Член 2

Адресат на настоящото решение е групата на организаторите на гражданската инициатива под надслов „Правото на прехрана е човешко право за всички! Гарантиране на здравословни, справедливи и устойчиви продоволствени системи“, представлявана от Olga KIKOU и Almudena GARCÍA SASTRE в качеството им на лица за контакт.

Съставено в Страсбург на 8 юли 2025 година.

За Комисията
Maroš ŠEFČOVIČ
Член на Комисията